

[Rec]

Spannend Spaans

Op griezelgebied lijkt de Europese film in de 21e eeuw vooralsnog het voortouw te nemen, met meesterwerken vooral afkomstig uit Frankrijk. De lijst met veelgeprezen Spaanse films begint echter ook indrukwekkende vormen aan te nemen, Zuid-Amerika in het kielzog. Van komische thrillers tot expliciete horror worden onze basale gevoelens van angst, wraak en fascinatie met de dood in alle mogelijke standen door de mangel gehaald. Geesten en sekten, eenzaamheid en misbruik, zelfs necrofilie en snuff, een rijk palet aan beklemmende zaken passeert de revue.

In 1993 verscheen het curieuze debuutfilmpje van een onbekende Mexicaan genaamd Guillermo Del Toro, met wel reeds cultheld Ron Perlman in een hoofdrol. *Cronos* is als alternatieve vampierenfilm, met gouden scarabee, een prachtige opmaat naar de huidige wereldfaam. Het vermoedelijke hoogtepunt moet nog komen: zodra *The Hobbit* er eindelijk is, zal Del Toro mogelijk onsterfelijk worden geacht. Maar in de tussentijd zal een groeiende schare fans zich potentieel eindeloos vermaken met het al bijna legendarische *El Laberinto del Fauno* (2006) en evenzo eigenzinnige *El Espinazo del Diablo* (2001). Eng en bijzonder sfeervol gaan stevast hand in hand.

Een andere inmiddels niet meer uit de wereldcinema weg te denken naam, is die van Alejandro Amenábar. Van het angstaanjagende *Tésis* (1996) mag zelfs zomaar beweerd worden dat het de inleiding was van een huidige generatie spannende Spaanse films. Een studente raakt dankzij haar eigen interesse verzeild in de wondere wereld der in scène gezette, doch levensecht gefilmde moord. Dat klinkt rauw, maar *Tésis* leunt meer op ondergronds-maatschappelijke verschijnselen dan op goedkope shock-effecten. Smeriger praktijken, wáarschuwing, biedt het Argentijnse *Snuff 102* (2007, Mariano Peralta). Ook uit de koker van Amenábar: spookhuis *The Others* met Nicole Kidman. En *Mar Adentro* en *Abre Los Ojos*, om zijn veelzijdigheid te benadrukken.

Meer diepste krochten van de menselijke ziel zijn te vinden in *Los Sin Nombre*, een ondergewaardeerd meesterwerkje uit 1999. Hierin is een moeder op zoek naar haar verloren gewaande dochter, om tot ronduit duivelse ontdekkingen te komen, een mokerslag met hartverscheurende conclusies. Regisseur Jaume Balagueró kreeg daarna met iets minder succes actrices als Anna Paquin en Calista Flockhart, om in 2007 de horrorwereld te veroveren met *[Rec]*. Deze geheel zonder statief gefilmde horror sluit een journaliste op in een grauwe flat, tussen bewoners en brandweermannen. Van de autoriteiten mogen ze er niet uit, want er zijn zombies. Het is een bekend gegeven, maar remake én vervolg tonen aan dat interesse in handycam en pandemie nog niet op is.

Voor liefhebbers van films als *Deliverance* is het met name in de regen ijzersterke *Bosque de Sombras* (2006, Koldo Serra) een must, al was het alleen maar om de erg aantrekkelijke cast. *Intacto* (2001) is weliswaar geen pure horror, maar mensen rennen zich hierin wel geblinddoekt te pletter tegen bomen en Juan Carlos Fresnadillo was later verantwoordelijk voor zombiefeest *28 Weeks Later*. Tot slot is er nog eervolle vermelding voor *El Orfanato* uit 2007 van Juan Antonio Bayona, met enge, gehandicapte, gemaskerde kinderen.

Onsmakelijke toegift! Voor de echte fijnproevers, onvervalste zieke geesten, staat één filmmaker duidelijk bovenaan de verplichte lijst. Nacho Cerdà maakte tussen 1990 en 1998 de onvergetelijke trilogie korte films *The Awakening* – *Aftermath* – *Genesis*, met schoonheid van aftakeling als middelpunt. Liefde voor overledenen, om het niet al te plastisch uit te drukken, in het middelste deel zal ook de meest verstokte horrorfreak niet onberoerd laten. Cerdà werkte vervolgens in 2006 samen met andere meester Karim Hussain, met wisselvallig doch stijlvol *The Abandoned* als gevolg. Het barst van het talent in Spanje, voor slapeloze nachten.

Menno Peeters, 6 mei 2009

[*El Orfanato*]